

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Junius' 17-dikán, 1825.

Török's Görög hadi történetek.

A' Messolongi Görög Kronikának April. 13-kától fogva Május' 7-dikéig kijött 26—30 darabjai egyszerre érkeztek-meg, mollyekben, kivált Napnyúgoti Görög Országgra nézve sok nevezetes dolgok találtnak. Mi mind ezekből kiszeméljük 's ezennel közöljük a' méltóbbakat: —

Generális Iskó András így írt April. 6-dikán az Országlószéknek azon Biztoságához, a' melly Missolongiban tartozkodik: — „Excellenciások! April. 4-dikén megírtam néktek, hogy én parantsolatotok szerint Macrynoroshoz menvén, hogy ott állásba helyeztessem magamat, az ellenséget már ott találtam, mert a' miéink onnét, minekelőtte én oda megérkezhettem volna, elfutottak vala. Ott álló sergeink egy darabig verekedtek és állásokat védelmezték, de végre oda hagyták 's engem' nem vártak-be, 's az ellenség az utakat ellentállás nélkül találván elénymúlt; Excellenciások! lássátok melly nagy veszély következett népünkre ezen történet miatt. Idővel világosságra fog jöni, hogy ki volt a' hibás. Azonban ne adjatok addig is hitelt azon oltsárló beszédeknek hogy a' Valtósi lakosok magokat az ellenségnek általadták volna. Hogy e' nem igaz, én mondom; ezt vessétek-ki elmétekből, mert ezek csak azért futották-el előre, hogy familiájikat Suvolakuba bátorságos helyre vigyék: és én itt maradok, míg ők vissza érkeznek. Az ellenség, Xerakia nevű falunkat ki prédálta. Honnét, sőt sok más

falukból is, elfutottak a' lakosok. Az ellenség' plánuma az, hogy, ha lehet, Valtó's' vidékeit elfoglalja, 's az után elébb nyomuljon. De ha ez megtörténne is, tudjátok-meg, hogy én annyi emberrel utánna fogok néki nyomulni, mennyit csak össze gyűjthetek. Nétek pedig most azt kell tennetek, hogy Kapitány Peslit's az egyéb szomszéd vidéki Kapitányokat meg kell szollitnotok, hogy álljanak elé segítségül addig, míg a' Valtósiak vissza érkeznek, a' mi nem sokára meg fog történni. Mostanig még csak a' Karachristói malomig jött az ellenség, hova a' miéink elejibe mentek 's véle megverekedvén, holmijeket, a' miket ő elvett vala tőlök, vissza vették, 's őket magokat megfutamtatták. Hanem, el ne felejtsetek, Excellenciás Urak, lisztet és kétszersültet küldeni számunkra Suvolakuba, mivelhogy az ellenség a' malmokat elégette.“ — Iskó András, Patrióta.

A' Messolongoi Kronika illy megjegyzést adott Gen. Iskónak ezen tudósításához: —

„Mi tudtuk, hogy az ellenség ez idén jókor-be akar hozzánk ütni, 's ehez készen is tartottuk magunkat. A' helybéli Országlás a' Makrynorósi, Vonitzai és Karvassarai tanyáknak jókori elfoglaltatásokat megrendelte vala, 's e'képpen telyesen megelőztetett vala az ellenség' plánuma. G. Nóti Bozarinak az elsőt, G. Tsongának a' másodikat, valami másod rangú vezéreinknek pedig a' harmadikat kell vala elfoglalniok, mindnyájok alá megkiván-

tató fegyveres erő adattatván. A' Fő Directoriumtól azon közben az első tanyára Gen. Isko András neveztetett vala ki, de a' ki Moréában lévén, nem jelenhetett-meg a' kiszabott időben Marynorosnál, 's erre nézve a' helybéli Országlás' rendelése szerint Nóti Botzari mind addig megmaradni köteleztetett volna Macrynorsnál, valameddig oda Isko meg nem érkezett. De Noti oda el se' ment, hanem, Karvassaránál állott-meg, és sergét is elhívta onnét, 's azután a' több alsóbb Vezérek is az ő példa adását követték. Megérkezvén végezetre Isko Moréából Nyugoti Görög Országba, a' Makrynorosi tanyát elhagyva találta, 's az ellenséget előre nyomulni látta. Nem lehet megfogni, mi indithatta Nótit arra, hogy magát a' rendeléseknek ellene szegezze, 's hogy még Karvassarát is oda hagyván, magát az Achelus megé vissza vonja! Még ennél is megfoghatatlanabb pedig, hogy mi okon tselekedte Tsonga, kinek alatt hogy legnagyobb sereg vala, Xeromerót szükségtelenül oda hagyja, 's a' helyett, hogy megálljon 's azt a' veszedelmet, melyet Nóti okozott vala, jóvá tegye, magát hasonlóképpen egész az Achelous megé hátra vonja. Isko ellenben ditsértetik, 's reménlenünk lehet, hogy ő az ellenségnek Valtósban mind addig dolgot fog adni, míg a' nemzet' armádája, melly most Moréában van, hozzá megérkezik. Tsongáról is reménhetjük, hogy Guriát, hol most tanyazik 's a' hol semmi hasznot nem tehet, oda hagyván az Achelouson ismét által viszi sergeit. Erre készek az ő katonáji.

Messolongi April. 15-kén: „Az ellenségnek illy hirtelen történt beütése miatt a' Valtósi és Xeromerai lakosok a' magok familiájikat vagyonaikkal együtt, Calamóra vitték által, melly az ő megszokott menedék helyek. Az ott lévő Anglus Kommandáns Krammer Úr, őket kész-

séggel befogádta és nagy vigyázattal völt, hogy kiszállások' alkalmatosságával semmi rendeletlenségek ne történjenek, 's minden csalárdkodás, drágáskodás, mellyek az e'-féle futásoknak követő társaik szoktak lenni, a' külömben is elég szerentsétlen futóknak insegueit ne nevelje.“

Messolongi April. 16-kán. Az itt lévő helybéli Országlás, a' Guriához futott Görög Vezérekhez, Tsongához 's a' többekhez Bízosságot küldött, hogy vegyereá őket, hogy térjenek vissza azon tanyákra, a' mellyeket oda hagytak, 's legalább Ligovitzinél álljanak-meg, 's Iskonak legyenek segittségére, melyre ők el is ajánlották magokat, ha Ligovitzit az ellenség még el nem foglalta.

Messolongi April. 22-kén „Tsonga réa vette vala ugyan magát, hogy egy előljáró tsapattal Ligovitzihöz vissza térjen, de tsak Lessinóig mehetett 's már onnét is eljött, mint hogy az ellenséget mind sokaságára mind pedig hadi készületeire nézve igen erősnek találta. Még vízekén való által menetelre kívántató készületei is vagynak. A' hátrálás közben ugyan szüntelen tartottak az özsze csapkodások; 's vagy két ellenséges vezér elesett: de még is vissza jöni kelle sergeinknek egész Anatolikóig és Messolongiig. Az itt lévő fegyveres idegeneket és lakosokat Generális Sturnari és Liakata vezérlik. Anatolikóban pedig Noti Botzari, Joti, Bobori, Ikonomu, 's Milin Spyridon a' főbb vezérek. A' városban Lelis Úrra 's az Eparchára bízattatott a' rendnek fentartatása. E' két városaink jól megerősítette és veszedelmen kívül vagynak.

Messolongi, April. 23-kán. „Ma éppen délbe érkeze-meg az ellenség az Anatolikai kertekhez, és még mind számosodik. A' miénk őket meglátván, az előre való egyezés szerint három ágyúlóvél által adtak hirt az ellenségnek megérkezését.

Messolongi April. 26-kán: „Az ellenség tegnap ismét megmútató magát Olajfa-kertjeinknél, a' honnét Guriához vissza ment vala, hol sátorait felállította. Újabban oda tért vissza. Sátorai az Achelous mellett két felől állanak. Hova céloznak, nem tudjuk.“

Messolongi April. 27-kén: „Ma nap' feljöte után 3 óramulva ismét kertjeinkhez közelített az ellenség apró tsapatokban, és még mind gyül. A' miénk ki mentek elejikke a' kertekhez és puskával köszöntötték őket, 's a' zászlóssokat el-lövén néhányat megsebesítettek. Közzülünk egy ember kapott sebet. Három Görögök, kik a' Török tábortól önként maradtak hátra, a' miénk által megfogadtattván 's az Előljárók által kikérdeztetvén, a' következőket beszéltek. A' Kiutaki, ezen expeditziónak vezére, az Achelous mellől vissza térni kéntelenített, mint hogy katonáit, kiknek megígérte, hogy itt ki fogja őket fizetni, nem fizethette-ki. Goldóljuk, hogy ha a' néptől pénzt tsikorhat-fel 's az embereket kifizetheti, azonnal vissza fogjöni. Ezen Török Vezér, útjában 300 Görögöket vett-fel zsóldra, kőműveseket, átsokat, sáncz-ásókat, 's egyéb munkásokat. A' hol eljött több helyeken hagyott megerőssített tanyákat 's azokban 150—200 embereket hátra örizetül. A' főbb magazinumai Kravasszarában maradtak, hol az ott találtató kevés házából magazinumokat tsináltatott. Az ő katonáji fejenként fél pint lisztet kapnak napjára 's azzal élnek. Van a' seregnek két kis ágyuja, mellyek lóháton vitetnek. Eleséget tsak három napra valót parantsolt hozattatni Kiutachi (Ezen nevezték: Kiutaki, Kiutali, és Kiutai, gyakran elé fordulnak a' Görög Kronikában, 's ő ezen nevezet alatt mindenütt a' S e r a s k i é r t magát érti). Van még valami Sulza-Kortza nevű fő rangú vezér is a' seregnek. Van valami Varnakioti is, de ennek serge, melly valami 2000 emberek-

ből állhat, az Arethai Klastromban nyugszik, ő maga pedig nem indult-ki Artából. Illy nevű vezérek is találatnak az Albani-aiak közt: Tahir Abas, Pliassa, Panussi, Serrani, 's ott van az Ibrahim' fija is.

April. 28-dikán ismét történt, így szóll a' Kronika, Messolonginak falai mellett egy kis öszszetsapás, mellyet a' lakosok a' várrol sok ezerezen szemlélték. Az ellenségnek se jó fekvése, se számos lovassága ellentnem állhatott katonáinknak, melyre nézve az Olajfa-kertek megé kéntelenített hátravonni magát. Egy Görög Zászlótartó egész az ellenség' első soráig elészaladott, 's oda felszurta a' keresztes zászlót, 's ámbár magát a' golyobisok zápora megölte, a' zászlót mindazáltal a' miénk ditsősséggel vissza hozták. A' Törökök kitsalattatni engedték a' bátorságos helyről magokat, 's nem kevesen elhullottak: a' Görögök pedig a' vár' ágyuji alatt bátorságban maradtak 's tsak egy elesett 's 8 megsebesedett emberre telt egész vesztessek. Minden eddig szenvedett szerentsétlenségünk, így szóll a' Görög Kronika, tsak a' rendtelenségnek és a' fejetlenségnek vagy a' felsősbektől való nem függésnek tulajdonittathatik.“

Messolongi Máj. 3-kán: „Ma levelet vevének a' helybeli Előljárók Kravariból Velviczenából, Generális Safakótól, melyben azt írja, hogy a' Nyugoti Görög Országba beütött ellenséges ármádanak egy magános része Venetika tartománya felé vette útját 's már egész Kravari' határáig elé nyomult, 's ezen tartomány' lakosainak, kik ezen beütéshez nem készültek vólt hozzá, nem kevés kárt tett, 's megbátrodván még tovább is akart menni, hanem Kravariban Valvitzena nevű jól megerőssített falura találván, itt három óráig tartott verekedés után megfutmodott, 's a' Safaka katonájitól egész Neokastróig kergettetett, a' melly Lepanto mellett esik. A' foglyokat, kiket

előbb kezeire kerített vala, nagyobbára elszalasztotta. Az első meglepettetés által vigyázóbbakká tétetvén vezéréink, Lidorikót és Velvitzénát jól megerősítették, 's már most bátorsággal várják az ellenségnek újabb beütéseit. Ezt April. 30-dikán írta Generális Safaka Velviczinából.

Messolongi Máj. 4-dikén: „Tegnap öt Görögök szöktek hozzánk által a Török táborból, kik illy tudósítást tettek. Az ellenséges armáda 6000 emberekből áll 's a Pliassa Basa és a Kiutaki Segédje által vezérlettetik. Kiutaki maga még az Achelouson-túl van, hadi adót gyűjt össze katonáinak kifizethetésére, kik már szükségét kezdenek szenvedni, mint hogy az eleséget megszűrül a Korinthusi öböl partokról veszik, mellyért nagyon mérgeződnek. Ha Kiutaki pénz nélkül érkezne-meg, nem jó következése lehetne. A Messolonginál álló Török armáda árkokkal vette körül magát, hogy éjjel a Görögöknek beütéseiktől ne kelljen félnie. Most ágyukat és bombikat vár, a mellyekért Lepantóba, és Patrásba küldött. Azt is által szökött Görög beszéli, hogy a Törökök között az eddig elé fordult össze tsapásokban már két Bei és egy vevér esték-el; a Beiknek egyike, Soliman a Konitzai Bei volt. Előbbeni Lógerét hátrabb tette az ellenség, mint hogy a Messolongi várfalokról az ágyuk alkalmatlankodtak néki.

Messolongi Máj. 5-kén: „Éjjel nagyon vigyáznak a várbéli Görögök. A vár fokait egész éjjel katonák fedik annak egyik végétől fogva a másikig. Az ágyukat Messolongibéli emberek igazgatják. Két részre vagynak ostva a várfalak. Jobb szárnyán a közepéig Sturnari, Dimotzeli, és Makry Generálisok, bal szárnyán pedig Gen. Tsonga és Liakata vezérkednek.

Anatolikóban Suliotákból 's egyéb Nyugot Görög Országi sergekből áll az őrző sereg, kiknek főbb vezérjeik Noti Botzari és Suka.

A vár felé közelítő ostrom sántzoknak készítéséhez már hozzá fogott az ellenség.

Utolsó tudósítás ezen Görög Kronikában egy nagyon jeles megjegyzés. Jeleségét már a felibe tétetett cím irás is elégel jelenti. Shakespearból van véve, 's illy szavakból áll: „Sok dolog másképpen történik az égben és a földön, mint a mi Iskolai Tudósaink képzelődnek“ — 's azután e-képpen beszélletik elé a dolog. Minckutánna a Görögök Anatolikóban az erősséggel körül vétetett forrást, melly a vár falain kívül délre esik, April. 29-dikén nem tudjuk mi okból elhagyták 's már az emberek a szomjúság miatt szenvedni kezdetek volna, valami nagyon szomjú ember a tenger vize által próbálta enyhíteni szomjúságát — 's bámulva veszi észébe, hogy a víz a helyett hogy sós és megihatatlan volna, édes és kedves italú. Mondja másoknak is, hogy mit tapasztalt; ezek is próbát tesznek, 's házok népének elégéges vizet visznek. E Május' 1-ső 's 2-dik napjain is e-képpen történt. A dolgot onét magyarázzák, hogy az Északi szelek által a hegyekről a tengerre sok édes víz hajtattván, a tenger sós vize, mint nehezebb, alól, az édes víz pedig felyül maradt — elég az a dologhoz, hogy az ostrom alatt lévő Anatolikónak már nem vala író vize: de küldött néki az Isten. — „Isten velünk, ki a gyengéket megerősíti. Jesus Sirach.

Nagy Britania.

Dublinban több gazdag házak kridát tsináltak, ezek közt van maga a Dublini Polgármester is.

Az Anglus Országlószéknek közönségesen kiadott Nyilatkoztatása szerént, 's a melly egyenesen azon Anglus allattva-

lókhoz van intéztetve, kiknek a' Spanyol Országlószékhez még valami adóssági kívánságok lehet, Lamb Úrra a' Madridi új Anglus követre van bízattatva, hogy sürgetőleg terjeszse a' Spanyol Országlószék' szemei elibe hogy melly veszedelmes következtetései lehetnek annak, ha az Anglus alattvalóknak kívánságaik ki nem elégittetnek, és ha azon Egyezések, mellyek a' Londoni és Madridi Udvarok által ezen adósságokra nézve már megtétetődtek, hamarjában végre nem hajtattatnak.

Londonban egy Klub áll-fenn Pitt-Elúbja nevezet alatt, a' melly esztendőnként nagy vendégséggel szokta ezen híres Ministernek emlékezetét innepleni. Ez eddig alig észrevehető módon tartatott. Most a' Protestánsoknak a' Katholikusokon nyert győzedelmének innepéül szolgál, hogy az Anglus nép a' Király' Ministeriumában Uralkodó gondolkodási külömbözést még jobban észre vegye és érezze. Jelen valának ezen vendégségen mind azok a' Ministerek, kik a' Katholikusoknak felszabadíttatását legnyilvánosabban ellenzik, milyenek: a' Fő Cancellarius Lord Eldon, 's Liverpool, Westmoreland, és Bathurst Grófok, 's a' Belső Minister Peel. A' gazda, ki ezen asztalnál a' Felvigyázó volt, a' nevezett Ministerekért különkülön mindenikért elkészönte a' Poharat. Csak Canning Ministerről nem tett semmi emlékezetet, azt kivévén, hogy az egész mostani Ministerium fennállását kívánta. A' több köszöntések a' Királyt, a' K. Familiát, a' Yorki Herczeget, 's a' Protestáns Suprematziát illették. Kanning, Robinson és Huskisson Úrak, mint a' Ministeriumnak azon tagjai, kik a' Catholikusok pártját fogták, de legalább a' jövő ülésekig azoknak ügyét elvesztették, kétség kívül előre tudván, hogy mitsoda indulat fog ezen vendégségben uralkodni, ott nem is mutatták magokat. Lord Harrovby se a' Kabinét' Elölülője. Herczeg Wellington se

kétségkívül hazájafiaira az Irlandusokra való tekintetből.

Sokáig folyt volt Londonban az alatt, míg a' Catholikusokat illető kérdés a' Parlamentum alsó háza előtt állott, hogy valyon majd ha a' felső elejibe kerül Minister Liverpool mitsoda vélekedést fog nyilatkoztatni? Sokak, a' szárnyaló híreken fundálván reménységeket kedvező vélekedést vártak tőle, de nagyon megtsalattattak. Méltónak tartjuk tehát a' beszédjiből, mellyet Május 17-dikén a' jóvállatnak visszavettetésekor elmondott, a' fontosabb okoskodásokat felhozni: —

„Ezen kérdés, úgy mond, hogy valyon jó leszen-e' az Emancipatiót megerősítenünk, kettőben áll, először, hogy mitsoda hasznót fognak abból venni az Irlandiai Catholikusok? másodsor, hogy mitsoda károk következnek abból Anghára. Tsak ennyiben áll a' dolognak megfelytése. Kár volt ebbe olly sok féle ezt nem illető környülállásokat belé szöni. Az egész kérdésnek, mellyet ezen tárgyra nézve fel kellett volna tenni, tsak ennek kellett volna lenni: Tanátsos-é és hasznos-é a' Catholikusokra nézve fennálló megszoríttatásokat eltörlni? A' véllem által ellenben, az oppositziós részen, ülő Lordok e'képpen beszélnek: El kell törlni ezen megszoríttatásokat, azért, mint hogy a' Király' minden alattvalójinak egyenlő jókkal való éléshez van jussok a' hazában. Én pedig tagadom ezen feltételt és azt mondom, hogy nints jussa a' Catholikusoknak nállunk arra, hogy azokkal a' kuszorító jusokkal (privilegiumokkal) éljenek, mellyekkel a' Protestánsok élnek. Azt megengedem, hogy egy szabad Státusban minden alattvalóknak egyenlő privilegiumokkal való éléshez van jussok, ha a' Feltételek egyenlők: hanem a' Catholikusokra és Protestánsokra nézve nem egyenlők a' Feltételek. Ez a' nagy külömbözés találtatik köztök,

hogy az egygyik rész az alattvalói kötelességeknek csak egy részét teljesíti, a másik pedig minden alattvalói kötelességeket teljesen véghez viszen; és valameddig nékem valaki meg nem mutatja, hogy az az ember, a ki csak egy nap dolgozik, annyit érdemel, mint a ki két napot dolgozott, avvagy más szokkal, hogy a fél annyi mint az egész, én adig a Catholikusok kívánságára réa nem állhatok. Azon kérdésnek meghatározására, hogy valyon tanácsos lenne-e nékik az ő kívánságaikat megengednünk, nem akarok kibotsátkozni. Elégnek tartom, hogy azon principiumot előre botsátottam, hogy mi légyen az igazság a dologra nézve. Nékem azolta, hogy húsz esztendőktől fogva ezen Parlamentumban ülök, máig még senki teljesen kielégítő feleletet nem adott azon feltételre nézve, a mit ittelőre botsáték (halljuk halljuk). Nints nekem semmi szóm a Transsulstantziához 's a Szentek-segitségül hivasához: hanem van ahoz, hogy tudom a Püspök Doyle feleletéből, mellyet az ő előttünk lett kikérdeztetéseker adott, hogy a Pápa, Írlandiában a Püspökök kinevezésében legfőbb hatalmat gyakoról. Ő Szentsége Frantzia embert, Spanyol embert, vagy is valamelly Szent-Szövetségbeli embert tehet Írlandiai Püspökké, pedig a melly Szövetség némelly Lordjainkra nézve valóságos Popánz. Erősitheti-e tehát még is valaki azt, hogy a Catholikusok olyan jusokhoz tarthatnak nállunk számot, mint a Protestánsok. Egyenként nints nékem a Catholikusok ellen semmi szavam: az én panaszom a Catholikus Papságnak egész gyülekezete ellen van intéztetve. Melly sok tekintetben positivus Urai a Cath. Papok a magok közönségeik gondolkodásának és tselekedeteiknek? Fordittsák csak figyelmeket Uraságtok legelőbb is azon rettenetes hatalomra, mellyet a gyontatás ad a Papnak.

— (Ezen tárgyat sokáig feszegette a Minister —hanem ennekhátra lévő részét a jövő kedre halasztjuk).

M a i l a n d.

Gróf Bubna Feldmarschall-Lieutenant Úr ő Excellentiája, Lombardia' Kommandirozó Generálisa, az Austriai Császári Leopold Rend Nagykeresztese, a' Mária Theresia Rendje' Ritteri keresztese; a' Nevszky Sándor és Sz. Anna Orosz Cs. Rendek Rittere; a' Pruszsiai Királyi Veres Sas Rend első Classisabéli Ritter; a' Sárdiniai Annunciata, 's a' Sz. Moritz és Sz. Lázár Rendeknek, hasonlóképpen a' Pármai Sz. György Rendjének Nagykeresztese, Cs. K. Valóságos Titkos Tanácsos 's Kamarás 's a' 4-dik számú Dragonos Regimentnek második tulajdonosa, Mailand városában Jun. 6-dikán, igen kínos nyavalyában (forró nyavalyában, melyhez az agyvelőre ment podagra is oda járult) katonai pálya futása alatt sok és nagy érdemei által ditsősségessé tétetett életének 56-dik esztendejében meghalálozott. Nagy és nevezetes katonai szolgálatairól elég nyilvánosságosan beszéllenek a' feljebb elé számláltatott fényes Rendek, mellyeknek e' ditső életü Vitéz, czimereiket mejjén hordozta.

G é n u a.

Austriai Császár és Császárné ő Felségek a' Vice-Királyal és Királynéval, 7 napokig tartott itt maradások után a' lakosoknak szíves jó-kívánságaik között Jun. 7-dikén reggel 6 órakor, Casteggio felé útnak indultak. Pármai Hertzezné ő F-ge 3 órával hamarabb útnak indult vala. A' Siciliani K. Felségek 's a' Salernói K. Herczeg és Herczezné még Génuában fognak maradni rövid ideig.

Magyar Ország.

Pestről ezeket írják Junius' 11-dikén:

Hazánknak egy nagy Férfia, az Uralkodó Felségnek hívséges szolgája, Uri Nemzetségének fénye, és gyámola hunyt el, midőn e' folyó hónap 8-kán estve az örökké valóságra által költözött Nagy Méltóságú Ürményi Ürményi Jó'sef, Szent István Apostoli Király jeles Rendének Nagy Keresztes Vitéze, Tsászári Királyi Kamarás, Valóságos Belső Titkos Tanácsos, és Státus Minister, Tekintetes Nemes Fehér Vármegyének Fő Ispánnya, és a' Pest Királyi Magyar Fő Oskolának Elölülője, érdemekkel telyes életének 84-dik esztendejében. — Reményljük, hogy ezen jeles Férfiu' halálának említése az egész Hazában, az eránta viseltetett nagy tiszteletből, köz sajnálkodást fog gerjeszteni, mivel ő benne a' Haza nagy elméjü Fiát, tántorithatatlan igazságú Biróját, és a' köz Ugy törvényes, és hathatós Oltalmazóját; a' Tudományok, és a' köz nevelés, valamint a' Tudósok is, bölts pártfogójakat vesztették et. Az ő ditsősséges pályafutása mindenkor ébresztő példa lészen a' jó Hazafiaknak, hogy a' Tudomány, és hivatalbeli buzgóság az erköltsi tökéletességgel párosodva, a' legfőbb méltóságokra is utat nyit a' kegyelmes, és az érdemeket betsűlni, 's jutalmazni tudó Felséges Uralkodónk alatt. Emlékezete mindenkor fenn marad a' háláadatos maradéknál, melly midőn a' Magyar Nagy Férfiakat fogja nevezni, Ürményi Jó'sef nevét is tisztelettel fogja emlegetni, a' ki a' halhatatlanságra magának olly fényes érdemeket szerzett.

Előhbi Levelünkben említettett Fő Herczegi keresztelésnek kiváltképpen való

dísze volt, az, hogy Ő Tsászári Királyi Fő Herczegse Ferdinand Korona Örökös személye szerént volt a' Kereszt-Atya, és a' kised Fő Herczeg helyett ő felelt minden kérdésre az egyházi szertartások szerént. A' keresztelés a' Királyi várnak egyik igen diszes palotájában ment végbe, e' végre állított gazdag oltárnál, az édes Atyának Jó'sef Tsászári Királyi Fő Herczegnek, és Ferdinand Királyi Herczegnek, 's a' Fő Herczegi Udvari személyeknek jelenlétében. Melly Udvari fényességhez járult még az is, hogy számos Fő Uraságok nevelték a' gyülekezetet. A' szent tételnek vége lévén, az oltártól Fő Méltóságú Rudnay Sándor Primás Herczeg először ugyan a' Korona Örökös Tsászári Királyi Fő Herczeghez, azután a' Ealatinus Ő Tsászári Királyi Fő Herczegségéhez igen szép deák beszédet tartott.

Ő Tsászári Királyi Fő Herczegsége a' Korona Örökös, a' Pesti, és Budai Lakosoknak fő örömeire külömbbféle alkalmatosságokkal nyilván megmutatta magát, és mindeneket szíves hódulásra vonzott. — Ugyan is 4-ikén estve méltóztatott a' Budai theátrumban megjelenni Ferdinand Kir. Fő Herczeggel, és telyes örömmel fogadtatott. Ötödikén pedig Budán az Ország házában tartatott Redutba megjelenvén, tiszteletére a' Theátrum-Igazgatása allegoriás bemenetelt, és mesterséges tánczot adott elő. Kedden a' Hadi Kormányozó Fő Herczeggel a' Generáliság által késértetve, megszemlélte reggel a' Tsászári Királyi Fegyverházat, és a' Katona gazdálkodásnak Ő-Budai Commissióját: délután pedig a' Balatinus Ő Tsászári Királyi Fő Herczegségével, és Hadi Kormányozó Királyi Fő Herczeggel megjelent a' Rákos mezején tartott nagy hadi gyakorlásra Végre Szerdán délután Ő Tsá-

szári Királyi Fő Herczagsége a' Korona Örökös, méltóztatott megjelenni a' Pest, és Keresztúr között lévő síkságon, a' Patantyusok nagy gyakorlására, melly későn estig tartott. Mind ezen jelenéseiben újabb újabb bizonyságait adta nagy elméjének, és minden jó eránt eleven részvételének, mellyet kiválthéppen a' hadi gyakorlások tökéletessége eránt kegyelmesen kinyilatkoztatott.

A' Korona örökös Császári Fő Herczegnek Budára lett menetelről illy tudósítást Olvasunk a' Pesti levelekben Jun. 1-ső napján.

A' mit a' biztató kedves hír régen rebesgetett, a' mit a' buzgó köz óhajtság régen várt, az tegnap estve 6 3/4 óraker köz örömünkre bétellyesedett, midőn Ő Tsászári Királyi Fő Herczagsége, Ferdinand, a' Korona Örököse Hazánk' fő városába szerentsésen megérkeze. Nagy Katona készületek voltak téve a' pompás elfogadásra: de Ő Tsászári Királyi Fő Herczagsége, a' ki a' belső magas erköltsökben találja az emberi legfőbb méltóságot, a' külső fényességet elmellőzni kívánta, és Gróf Belle garde Feldmarsallal, mint Fő Udvari Mesterével, Generális Uniformisban tsendesen jött. — De a' szívek' pompáját, az őszinte örömet, el nem tilthatta, melly háromszori köz harsogással kitört, midőn Ő Tsászári Királyi Fő Herczagségét Buda várának kapujánál a' számtalan sokaság megszemlélte. Ezt mintegy nemvendezésnek lehetett tekinteni, mivel Ő Fő Herczagsége hintója előft Nemes Pest Vármegyének két lovas Katonái, és Budai 24 lovas Polgárok nyargaltak. A' Királyi vár piacznán is temérdek sok nép tisztelte,

's köszöntötte olly szíves örvendezéssel, melly nyilván megbizonyította, hogy Hazánk'nak Lakosi a' Felsőleges Uralkodó Haz'eránt való hódulásban, szeretetben, és hiveségben a' Monarchiabeli sok szerentsés népek közül egyiknek sem engednek. — A' Királyi vár előtt egy osztály Granatéros-ság tett tiszteletet lobogó zászlóval: benn pedig Ő Excellentiája Gróf Beckers, a' Fő Udvari Mester; továbbá azittlévő Főbb Méltóságok, a' Generálisok, a' Primás Herczeg, és Ferdinand Királyi Fő Herczeg, és a' Palatinus Ő Tsászári Királyi Fő Herczagsége fogadta. — Ezen örvedetes jövetelnek szívreható örömet már előre vég nélkül nevelte az; hogy reménységünk lehet Ő Tsászári Királyi Fő Herczagségének, a' Korona Örökösnek itt a' Hazánk' kebelében további boldogító mulatásához.

Szombathelyen Jun. 9-kén 1825.

Nálunk most' olly hideg idők járnak mint egyébkor Aprilisben. A' Martiusi szelek az idén Juniusban tartják Uralkodás-sokat. Jó esztendőt nem várhatni, mivel ezen idő mind a' gabonát mind a' gyümölcsöt nagyon rongálja.

A' jövő hónapban nagy inneplés lesz Szombathelyen, Ő Méltóságának a' Püspöknek beiktatása napján ámbár ez még bizonyosan meghatározva nincs. A' polgárság fegyverkezve akar tisztelkedni, azért magát már szépen gyakorolja. A' Magyarok lóháton a' németek gyalog állanak ki. Ezek mint a' gyakorlásból és öltözködésből előre láthatni, vételkedni fognak magok' tartásában és ügyességében egymással.